

PISA και εμβολιαστική κάλυψη στην Ελλάδα και στην Ευρώπη

*Αναστάσιος Εμβολωτής, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων
Αναστάσιος Καρακολίδης, Ερευνητής, Κέντρο Εκπαιδευτικής Έρευνας, Ιρλανδία*

Πώς σχετίζονται οι επιδόσεις των μαθητών στο Διεθνές Πρόγραμμα Αξιολόγησης Μαθητών - PISA 2015 με τα ποσοστά πλήρως εμβολιασμένων πολιτών κατά του Covid-19 στην Ελλάδα και στις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.);

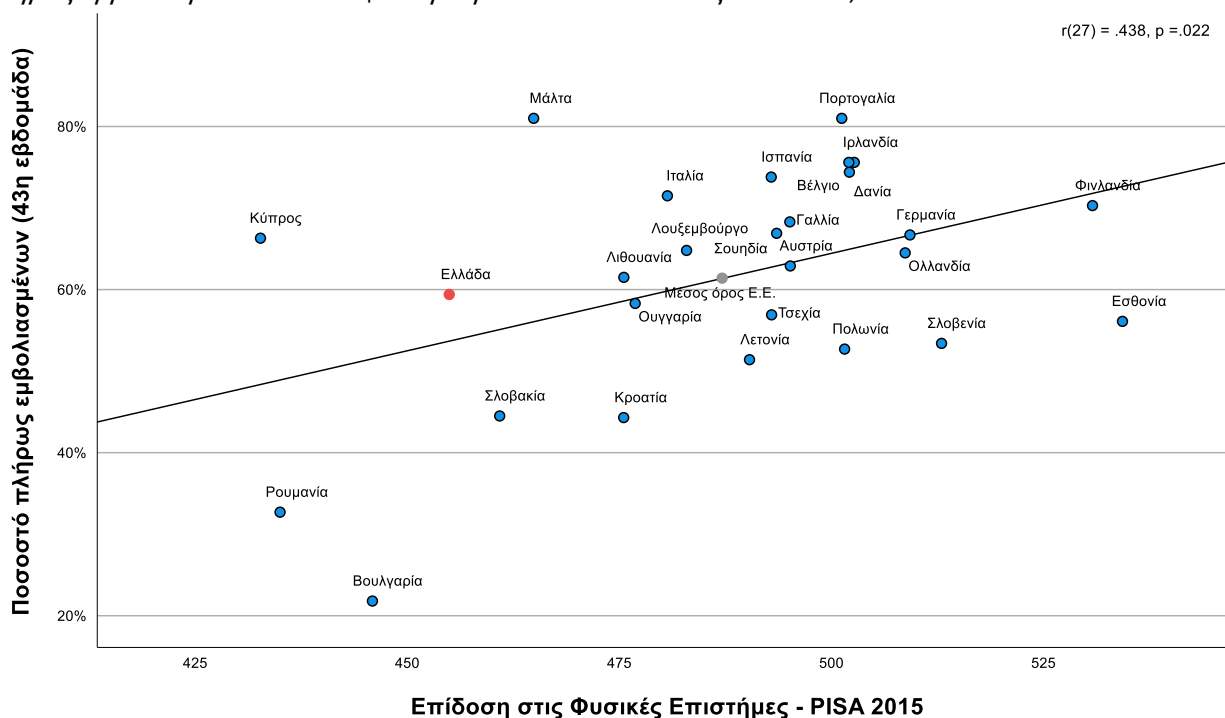
Η έρευνα PISA (Programme for International Student Assessment)

Το PISA είναι μια παγκόσμια έρευνα αποτίμησης εκπαιδευτικών συστημάτων, στην οποία συμμετέχουν 15χρονοι μαθητές σε περισσότερες από 70 χώρες. Παρά το γεγονός ότι αναφορικά με τις επιδόσεις των μαθητών στην Ελλάδα υπάρχουν διαθέσιμα τα δεδομένα του τελευταίου κύματος (2018), αποφασίσαμε ο έλεγχος της σχέσης να γίνει με τα δεδομένα του προηγούμενου κύματος, καθώς το 2015 η έρευνα εστίασε σε μετρήσεις επιδόσεων στις φυσικές επιστήμες και επιστημονικού εγγραμματισμού, οι οποίες “χρωματίζουν” διαστάσεις αναφορικά με τη φύση της επιστήμης και εκτιμήσεις για την εγκυρότητα της επιστημονικής μεθοδολογίας ως πηγή γνώσης.

Ποσοστά εμβολιασμών και επιδόσεις στις φυσικές επιστήμες

Το παρακάτω γράφημα απεικονίζει τη σχέση μεταξύ επίδοσης στις φυσικές επιστήμες και εμβολιαστικής κάλυψης στις 27 χώρες της Ε.Ε. την 43^η εβδομάδα εμβολιασμών.

Γράφημα 1: Συσχέτιση της επίδοσης κάθε χώρας στις φυσικές επιστήμες (PISA 2015) με τα ποσοστά των πλήρως εμβολιασμένων πολιτών (43^η εβδομάδα - 25.10.2021 έως 31.10.2021)

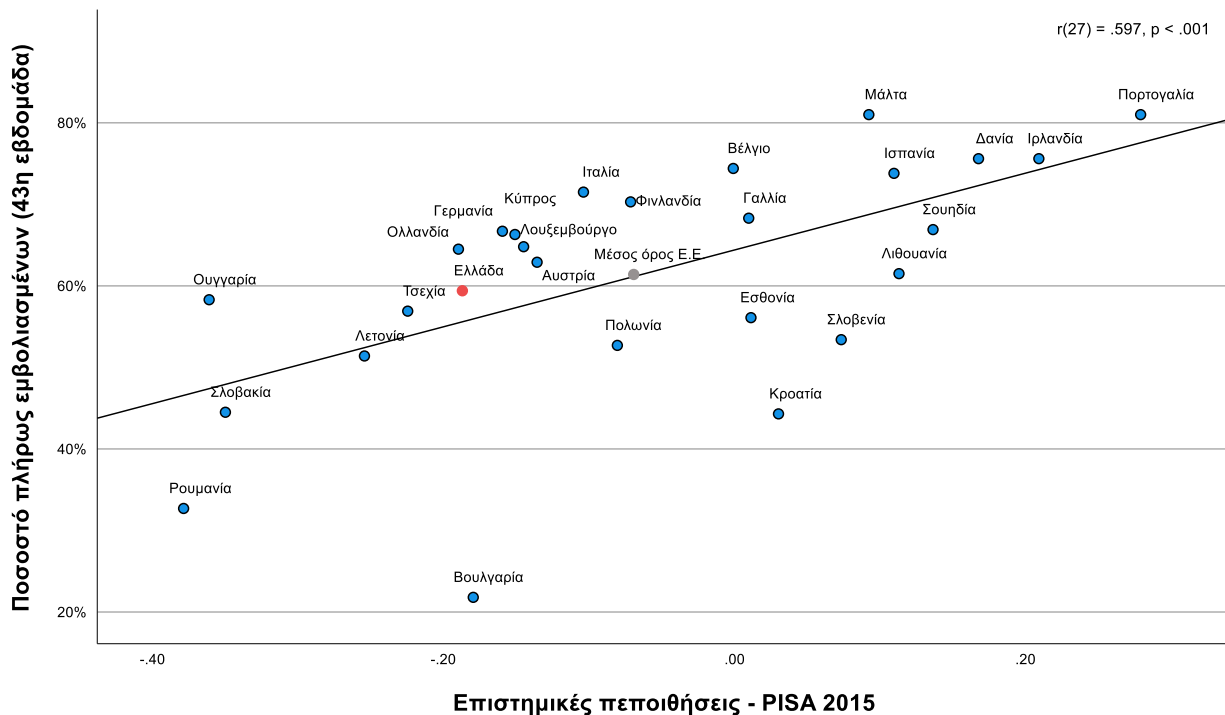
Η επίδοση της Ελλάδος στην έρευνα PISA είναι σημαντικά χαμηλότερη από τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο, και όμοια με αυτή της Σλοβακίας και της Βουλγαρίας (με τις οποίες η διαφορά δεν είναι στατιστικά σημαντική).

Παρ’ όλα αυτά, βάσει της συσχέτισης, η χώρα μας σε ό,τι αφορά στους εμβολιασμούς φαίνεται να βρίσκεται - συγκρινόμενη με τις χώρες ανάλογης επίδοσης στο PISA- σε πλεονεκτικότερη θέση.

Ποσοστά εμβολιασμών και επιστημικές πεποιθήσεις

Οι επιστημικές πεποιθήσεις (epistemic beliefs) αναφέρονται σε απόψεις των μαθητών σχετικά με τη φύση της επιστήμης, τον επιστημονικό τρόπο σκέψης και την εγκυρότητα της επιστημονικής μεθοδολογίας ως πηγή γνώσης. Από τις απαντήσεις των μαθητών στις επιμέρους σχετικές ερωτήσεις προκύπτει ότι οι Έλληνες μαθητές έχουν σημαντικά χαμηλότερο επίπεδο επιστημικών πεποιθήσεων σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό μέσο όρο, παρόμοιο με αυτό της Βουλγαρίας και της Ολλανδίας, χώρες με τις οποίες η διαφορά δεν είναι στατιστικά σημαντική.

Γράφημα 2: Συσχέτιση της κλίμακας επιστημικών πεποιθήσεων της PISA 2015 με τα ποσοστά των πλήρως εμβολιασμένων πολιτών κάθε χώρας (43^η εβδομάδα - 25.10.2021 έως 31.10.2021)

Από τα δεδομένα προκύπτει ότι υπάρχει υψηλή συσχέτιση της επίδοσης στο PISA 2015 με τα ποσοστά εμβολιασμού στις χώρες της Ε.Ε. Συγκεκριμένα, χαμηλές επιδόσεις στις φυσικές επιστήμες και στις επιστημικές πεποιθήσεις σχετίζονται με χαμηλά ποσοστά εμβολιαστικής κάλυψης. Χώρες στις οποίες οι μαθητές δείχνουν να εκτιμούν την αξία των επιστημονικών προσεγγίσεων στην έρευνα ως πηγή γνώσης, έχουν καταφέρει να πετύχουν υψηλά ποσοστά εμβολιαστικής κάλυψης. Η σχέση αυτή μάλιστα είναι πολύ πιο ισχυρή από την αντίστοιχη σχέση επίδοσης-εμβολιασμών.

Η Ελλάδα, με χαμηλές επιδόσεις στις φυσικές επιστήμες και χαμηλά επίπεδα επιστημικών πεποιθήσεων, έχει καταφέρει να “καλύψει” εμβολιαστικά μεγαλύτερο ποσοστό πολιτών έναντι άλλων χωρών, των οποίων οι μετρήσεις για την εμπιστοσύνη στην επιστήμη προδιαθέτουν για μεγαλύτερα ποσοστά εμβολιαστικής κάλυψης.

Μήπως η παραπάνω εικόνα αναδεικνύει τη σημασία των επενδύσεων για την περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού συστήματος και του επιστημονικού εγγραμματισμού των μαθητών;

Σημείωση: Τα ποσοστά εμβολιασμών που παρουσιάζονται αφορούν την τελευταία εβδομάδα του Οκτωβρίου (43^η εβδομάδα 2021) και είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Κέντρου Πρόληψης και Ελέγχου Νόσων.